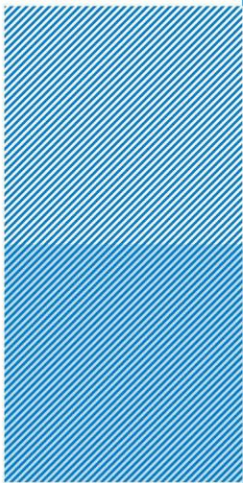

Vrienden
Stichting

LUMC Vrienden Stichting

Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Bestuursverslag.....	3
Voorwoord.....	4
1. Beleid en organisatie	5
2. Relatiegerichte fondsenwerving	6
3. Toelichting op de resultaten	8
4. Aansprekende projecten en acties.....	9
4.1 Afgeronde projecten	10
4.2 Lopende projecten	13
4.3 Nalatenschap.....	16
4.4 Donateurs in het zonnetje.....	17
Jaarrekening 2018.....	19
5. Balans LUMC Vrienden Stichting (na verwerking resultaat)	20
6. Staat van baten en lasten	21
7. Waarderingsgrondslagen	22
8. Toelichting op de balans LUMC Vrienden Stichting	24
9. Toelichting op de staat van baten en lasten LUMC Vrienden Stichting	26
Overige gegevens.....	28
10. Statutaire winstbestemming	29
11. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	30

Bestuursverslag

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de LUMC Vrienden Stichting. Elke dag zetten artsen, onderzoekers en andere medewerkers van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) zich in om ernstige zieke patiënten nieuw perspectief te bieden. Deze patiënten willen we graag op een warme manier in het LUMC ontvangen, een wijze die waarde toevoegt aan hun welzijn. Hiervoor is aanvullende financiering noodzakelijk, aangezien deze kosten niet uit het zorgbudget betaald kunnen worden. De LUMC Vrienden Stichting ondersteunt bij het werven van deze aanvullende financiering.

Het is met trots dat wij u dit jaarverslag voor leggen. 2018 is voor de LUMC Vrienden Stichting een succesvol jaar geweest, ondanks ons nog zeer prille bestaan. Dit was mogelijk dankzij de inzet en donaties van velen. Door een marathon te lopen, door donaties in natura voor de patiënten van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis, maar ook door een zeer genereuze nalatenschap, welke is omgezet in een Fonds op Naam. Dit laatste helpt ons ook voor de lange termijn welzijnsprojecten te financieren ten bate van patiënten in het LUMC. In dit verslag vindt u een greep uit de vele acties die door onze donateurs zijn opgezet en de projecten waarvoor uw bijdrage is bestemd. Het is nu al onmogelijk geworden om iedereen te noemen, maar onze dankbaarheid voor alle gevers is er niet minder om.

In 2018 is er uiteraard ook achter de schermen hard gewerkt aan de verdere opbouw van onze LUMC Vrienden Stichting. Zo is er veel energie gestoken in het verder opbouwen van onze contacten met fondsen en donateurs die een belangrijke bijdrage leveren aan het mogelijk maken van onze projecten.

Eind 2018 hebben we als bestuur afscheid genomen van onze interim voorzitter prof. dr. Willy Spaan. Prof. Spaan stond aan het initiatief van de oprichting van de LUMC Vrienden Stichting en heeft de eerste jaren het voortouw genomen in de bestuursactiviteiten. Het bestuur bedankt prof. Spaan nadrukkelijk voor dit initiatief en zijn inzet. Mevrouw Kim Smit zal de plaats van prof. Spaan namens de Raad van Bestuur van het LUMC overnemen. Naast mevrouw Smit heten we ook de heer Wim Rijsbergen van harte welkom als bestuurslid van de LUMC Vrienden Stichting. Met beide nieuwe leden is het bestuur klaar om de komende jaren de LUMC Vrienden Stichting te laten ontwikkelen tot een volwaardige fondsenwervende organisatie gericht op patiëntenwelzijn in het LUMC.

Ondanks het korte bestaan van de stichting rapporteren wij in ons jaarverslag nu al over een aantal afgeronde projecten. Projecten, die dankzij uw steun opgezet én uitgevoerd konden worden. Juist het afronden van deze prachtige initiatieven zijn belangrijk: ons doel is immers niet om geld te verzamelen om het vervolgens niet uit te geven. Nee, alle donaties worden zo snel als mogelijk ingezet om projecten ten uitvoer te laten komen.

Voor 2019 zoekt de LUMC Vrienden Stichting bij haar verdere ontwikkeling aansluiting bij de maatschappelijke speerpunten die het LUMC gekozen heeft binnen zijn Strategisch Plan: Regeneratieve Geneeskunde, Oncologie en Preventie (vanuit Population health). Gekeken zal worden hoe de stichting kan bijdragen aan het vergroten van het welzijn van patiënten in het LUMC via projecten die passend zijn bij deze speerpunten.

Alle donateurs, particulieren, bedrijven, stichtingen en fondsen: veel dank voor uw steun. Dankzij uw bijdrage kunnen we het verblijf van patiënten in het LUMC iets aangenamer maken. Doet u komend jaar ook weer mee?

Mevrouw B. Engelberts
Voorzitter LUMC Vrienden Stichting

1. *Beleid en organisatie*

De LUMC Vrienden Stichting is opgericht om aanvullende financiering te realiseren voor projecten die waarde toevoegen aan het verblijf van patiënten en bezoekers in het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). Het LUMC heeft de ambitie grensverleggend te zijn op het gebied van zowel fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, innovatief onderwijs, als vernieuwende, hoogwaardige en specialistische patiëntenzorg. Bij financiering gaat het altijd over medische patiëntgerelateerde, onderwijs- of onderzoekskosten.

Om extra projecten uit te voeren ten bate van een aangenamer verblijf van patiënten en bezoekers is andere financiering nodig. De LUMC Vrienden Stichting maakt deze projecten mogelijk door op zoek te gaan naar externe financiers: particulieren, bedrijven, stichtingen en fondsen. Het bestuur zet zich in voor de aankleding van grote verbouwingsprojecten, evenals voor kleinschalige patiënt-ondersteunende projecten en kunstprojecten.

Alle middelen die door de stichting worden geworven, worden besteed aan projecten die waarde toevoegen aan het verblijf van patiënten en bezoekers van het LUMC. Donaties die voor een specifiek project zijn bedoeld, komen uitsluitend daaraan ten goede.

De LUMC Vrienden Stichting is een door de Belastingdienst aangemerkte Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Historie

De LUMC Vrienden Stichting is in 2016 opgericht om naast de LUMC Bontius Stichting (gericht op fondswerving voor wetenschappelijk onderzoek) ook fondsen te werven voor projecten ten bate van het welzijn van onze patiënten. Eind 2016 is de stichting gefuseerd met het Willem-Alexander Kinderfonds.

Financiële vergoeding

Het bestuur van de LUMC Vrienden Stichting is onbezoldigd en kwam in 2018 drie keer bijeen. De LUMC Vrienden Stichting heeft geen (betaalde) medewerkers in dienst. Alle middelen die de LUMC Vrienden Stichting ontvangt, worden 100% besteed aan patiëntenwelzijn.

Bestuur

Mevrouw B. Engelberts (voorzitter vanaf 6 december 2018)

Prof. dr. A.M. van Hemert

De heer W.R.J. Idema (secretaris vanaf 6 december 2018)

De heer W.G. Rijsbergen

Prof. dr. E.H.H.M. Rings

Prof. dr. W.J.M. Spaan (voorzitter a.i. tot 1 december 2018)

Mevrouw K. Smit (bestuurslid vanaf 1 december 2018, penningmeester vanaf 6 december 2018)

Financieel adviseur

Mevrouw S.C.M. van Houten

Adviseur

Mevrouw drs. M.T. van 't Oever

Secretaris

Mevrouw M. Vlieland (uitvoerend secretaris)

Ambassadeurs

De heer C. Faassen

De heer M. Verschoor

2. Relatiegerichte fondsenwerving

Werving

De stichting werft zowel algemene, ongeormerkte giften als geormerkte giften voor het welzijn van patiënten in het LUMC, in nauwe samenwerking met afdelingshoofden en medewerkers van het LUMC. Voor de werving zijn communicatiemiddelen zoals websites, presentaties, fotomateriaal, folders en filmpjes beschikbaar en worden bijeenkomsten georganiseerd en wordt deelgenomen aan evenementen. Ook kent de stichting twee externe ambassadeurs die zich verbonden hebben aan de LUMC Vrienden Stichting. Zij treden regelmatig op bij externe activiteiten van de stichting. Dankzij de stichting is het nu ook mogelijk om fonds aanvragen te doen bij cultureel gerelateerde fondsen, die eerder niet benaderd konden worden. Rapportage over resultaten gebeurt aan de hand van een vastgesteld format of via het format van de externe fondsverstrekende organisatie.

De kosten voor de werving worden vergoed door het LUMC en komen op geen enkele wijze ten laste van de geworven middelen. Aan marketing en communicatiekosten is in 2018 een bedrag van € 5.321 aan het LUMC in rekening gebracht. De kosten worden zo laag mogelijk gehouden.

Behoud

De LUMC Vrienden Stichting streeft ernaar alle donateurs betrokken te houden bij de projecten en hen op passende wijze te informeren over de voortgang van de te realiseren projecten. Iedere donateur ontvangt in ieder geval persoonlijk een bedankbericht voor hun gift en kunnen de voortgang op de Facebookpagina 'Steun het LUMC' en via de website www.lumcvriendenstichting.nl op de voet volgen. Bij de voltooiing van (grote) projecten volgt meestal een bijeenkomst waarvoor ook donateurs worden uitgenodigd. In 2018 heeft de stichting diverse bijeenkomsten georganiseerd om donateurs (particulieren, bedrijven, stichtingen en fondsen) te informeren over de projecten. De afdelingen die het aangaat, zijn hierbij nauw betrokken.

Promotie

Naast de LUMC Vrienden Stichting kent het LUMC de Bontius Stichting. Deze stichting werft aanvullende financiering voor wetenschappelijk onderzoek in het LUMC en kent een eigen bestuur. Naast de gezamenlijke Facebookpagina 'Steun het LUMC' is er een brochure onder dezelfde naam uitgebracht en is er een gezamenlijke rubriek in het LUMC-personeelsblad LUMENS. Vanaf najaar 2017 is ook in LUMC Magazine (gericht op patiënten van het LUMC) een katern opgenomen. Deze publiciteit draagt bij aan de bekendheid van de stichting onder zowel medewerkers als patiënten en bezoekers.

Acties voor de LUMC Vrienden Stichting

Patiënten of familie van patiënten van het LUMC tonen in toenemende mate belangstelling voor het organiseren van evenementen om fondsen te werven voor welzijnsprojecten in het LUMC. De LUMC Vrienden Stichting is hiervoor zeer dankbaar en ondersteunt deze initiatieven door middel van informatiemateriaal en (social) media aandacht. Ook is speciaal een 'Actie derden'-logo ontwikkeld en een bijpassend format voor acties door donateurs in de vorm van flyers en posters. Waar mogelijk is de LUMC Vrienden Stichting of iemand uit het LUMC die nauw betrokken is bij het project zelf, aanwezig bij het evenement. Ook de twee ambassadeurs zetten zich regelmatig in bij dit soort acties. De betrokkenheid van de medewerkers en de ambassadeurs helpt om de stichting bekendheid te geven in brede zin. De stichting kent een eigen website www.lumcvriendenstichting.nl en diverse campagnesites voor onder meer de aankleding van de polikliniek STAD van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis en voor kinderentertainment.

Bestedingen

Geormerkte giften worden volledig en uitsluitend besteed aan de projecten en afdelingen waarvoor zij zijn bestemd. Verantwoording voor de bestedingen wordt afgelegd via de jaarrekening waarover een accountantsverklaring wordt gevraagd.

Vooruitblik naar 2019 en verder

De LUMC Vrienden Stichting zet zich in om aanvullende financiële middelen te realiseren voor projecten die waarde toevoegen aan het verblijf van patiënten en bezoekers in het LUMC en die passen bij de visie en strategie van het LUMC (<https://strategie.lumc.nl/>).

De inspanningen van de LUMC Vrienden Stichting zijn dan ook gericht op aanvullende financiering van met name projecten op het gebied van Oncologie, Regeneratieve geneeskunde en Population health (preventie). De nieuwe stichting is continu bezig met het verder verbeteren en uitbreiden van huidige wervingskanalen en leert ook veel van de processen van de Bontius Stichting. Komend jaar zal er naast wervingsactiviteiten verder worden gewerkt aan de professionalisering van het fondsenwervingsteam, het opzetten van een adequaat CRM-systeem en heldere afspraken over het aanvragen, rapporteren en afronden van projecten.

Wat betreft de wervingsprojecten zal de aandacht op een beperkt aantal (reeds lopende) projecten worden gericht, om optimale opbrengst te genereren:

- Verbouw polikliniek en dagbehandeling Willem-Alexander Kinderziekenhuis (STAD)
- Familiekamers en overnachtingen
- Kinderentertainment voor langdurig zieke kinderen
- Boek Twee eeuwen Leidse Geneeskunde.

3. Toelichting op de resultaten

Algemeen	In €
Willem-Alexander Kinderziekenhuis (nalatenschap mevrouw De Valk-Rodi)	1.120.000
Verbouwing Willem-Alexander Kinderziekenhuis	37.517
KinderTV en Kinderentertainment	16.520
Kunst, gedenkteken nabestaandenmonument	10.017
School & Speelkamer WAKZ	9.200
Wachtruimte Neurocare	850
NEO	180
Subtotaal	1.194.284
Ongeoormerkte giften en donaties	29.121
Totaal	1.223.405

*Dit overzicht toont het geheel aan bedragen dat in 2018 is binnengekomen bij de LUMC Vrienden Stichting.

4. Aansprekende projecten en acties

Dit jaarverslag geeft u inzicht in enkele projecten en acties die zijn ondersteund door particulieren, bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen. De LUMC Vrienden Stichting wil iedereen bedanken die op welke wijze dan ook een bijdrage leverde aan het patiëntenwelzijn in het LUMC.

4.1 Afgeronde projecten

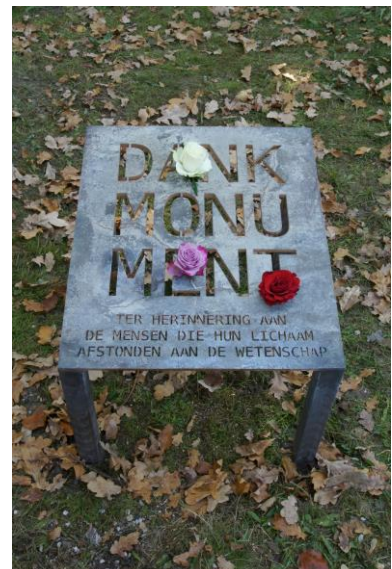
Dankmonument

Jaarlijks doneren zo'n zeventig mensen hun lichaam aan het LUMC. Die lichamen zijn van groot belang voor wetenschappelijk onderzoek en voor onderwijs aan artsen-in-opleiding (zoals AIOS chirurgie). Als mensen hun lichaam schenken aan de wetenschap moet hun lichaam binnen vierentwintig uur na overlijden bij het LUMC zijn. Er is dan weinig gelegenheid voor nabestaanden om afscheid te nemen en te gedenken.

Daarom is met steun van het Mondriaanfonds, de Van der Mandele Stichting, privéschenkingen en donateurs van een benefietavond van de LUMC Vrienden Stichting een dankmonument op de historische Leidse begraafplaats Groenesteeg gerealiseerd. Burgemeester Henri Lenferink en LUMC-bestuurder prof. Pancras Hogendoorn onthulden het monument op 16 oktober 2018. Nabestaanden van lichaamsdonoren kunnen hun dierbaren nu gedenken op deze serene, ingetogen, lommerrijke plek. De begraafplaats is niet meer in gebruik en daarmee een plek van contemplatie geworden.

Voor dit monument heeft beeldhouwer Guido Geelen een ontwortelde boom in zijn geheel in brons gegoten. De boom symboliek past goed bij dit thema; de es staat vaak symbool voor het leven van geboorte tot dood en wordt ook wel levensboom genoemd. Bij het monument staat een gedenkplaat met uitgesneden letters, waarin nabestaanden bloemen, briefjes en andere objecten kunnen achterlaten.

Het monument kan mensen die de wens hebben om lichaamsdonor te worden, helpen om dit onderwerp bespreekbaar te maken met dierbaren. Ook studenten, onderzoekers en artsen kunnen hier op passende wijze hun respect betuigen aan de donoren wier lichaam zij ontvangen hebben.

De ouders van mevrouw Den Hartog doneerden allebei hun lichaam aan de wetenschap. Als enig kind had ze moeite met die keuze. Ze is dan ook enorm blij met het in oktober onthulde gedenkmonument. "Dit helpt mij en mijn kinderen bij het afscheid nemen", aldus mevrouw Den Hartog.

Bron: LUMC Magazine #18, december 2018

Inrichting School & Speelkamer WAKZ

De Educatieve Voorziening van het LUMC geeft onderwijsondersteuning aan kinderen en jongeren vanaf 4 jaar met een chronische of langdurige ziekte. Bij deze leerlingen is vaak sprake van langdurig schoolverzuim. Hierdoor komt de voortgang van hun onderwijs in gevaar. Dankzij de ziekenhuisschool wordt de achterstand van kinderen op schoolgebied zoveel mogelijk beperkt. Ook geeft het hen afleiding van de behandeling, sociale interactie en behoud van hun dagelijks ritme, ondanks de opname.

Om naast de lessen ook te kunnen ontspannen, heeft de school ook een speelgedeelte. Het doel is tweeledig: ten eerste kunnen kinderen hier ontspannen spelen zonder gestoord te worden voor medische interventies. Ten tweede kan de pedagogische zorg de kinderen observeren in hun spel en hun ontwikkeling stimuleren. Het speelgedeelte biedt kinderen een veilige ruimte voor het uiten van hun emoties. Dat is belangrijk voor de verwerking van de ziekenhuisopname.

De school met speelkamer is ingericht in de stijl van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis. Een rustige, kindvriendelijke uitstraling staat centraal. Op een kinderenafdeling is een fijne en aantrekkelijke ruimte om te spelen en te leren van onschatbare waarde. De medewerkers van de School & Speelkamer zijn blij met de nieuwe speel- en leerruimte met kwalitatief hoogwaardige materialen, in een optimaal op zieke kinderen afgestemde omgeving. Hier kunnen zij zich optimaal inzetten voor de kinderen die in het WAKZ verblijven, zodat deze even kunnen vergeten dat zij ziek zijn!

In 2018 is de inrichting van de School & Speelkamer van het WAKZ tot stand gekomen dankzij de donaties van een aantal gulle gevers, waaronder het Rabobank Wensenfonds. Op 29 november kon zowel deze kamer als de nieuwe inrichting van Studio KidzFlitz in een gezamenlijke bijeenkomst worden bezichtigd tijdens een gezellige opening. Alle donateurs waren uitgenodigd en konden samen met medewerkers van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis en van de LUMC Vrienden Stichting genieten van de gezellige middag. Speciale gast was Diewertje Blok, die in het kader van het Sinterklaasjournaal een speciale uitzending voor de WAKZ-patiënten verzorgde.

Inrichting kamer Neurocare

Een plek voor rust en troost in tijden van grote stress, verdriet en blijdschap: dat is de familiekamer op de afdeling Neurocare.

De familiekamer is jaren geleden mogelijk gemaakt door de *Van de Sar Foundation*. Het is een belangrijke ruimte op de afdeling Neurocare. In deze kamer wachten mensen niet alleen op hun afspraak, maar hij is ook bedoeld om familieleden en

vrienden op te vangen tijdens de acute opname van hun dierbaren. Ook patiënten gebruiken de kamer veelvuldig om even uit de klinische setting van het ziekenhuis te zijn, zonder dat ze de afdeling hoeven te verlaten.

Door het intensieve gebruik van de kamer waren meubels aan vervanging toe en ook de aankleding en inrichting van de kamer konden beter aansluiten op de wensen van patiënten. De familiekamer is dankzij donaties nu deels anders ingericht en wordt bijvoorbeeld door patiënten die een beroerte hebben gehad, gebruikt om te revalideren. Onder begeleiding van vrijwilligers en verpleegkundigen kunnen deze patiënten op de familiekamer gezamenlijk lunchen, wat hun zelfredzaamheid stimuleert.

Een van de donateurs is een familie die de familiekamer persoonlijk heeft ervaren. De familie greep een verjaardagsfeest aan om geld op te halen voor de inrichting van deze ruimte. De LUMC Vrienden Stichting bedankt de familie en alle andere donateurs hartelijk voor dit initiatief, de inzet en de opbrengst.

“Ik vind het belangrijk dat we zo goed mogelijk zorgen voor onze patiënten, maar dat houdt niet op bij de medische behandeling. Ook de omgeving waarin patiënten en hun dierbaren verkeren, draagt daaraan bij. Op onze afdeling is de familiekamer hiervoor belangrijk als plek waar de steriele ziekenhuisomgeving even kan worden ontvlucht.”

Dr. P.W.A. Willems, Neurochirurg

4.2 Lopende projecten

Aankleding na verbouwing polikliniek 'STAD' Willem-Alexander Kinderziekenhuis

Het Willem-Alexander Kinderziekenhuis zit momenteel in de laatste fase van een grootscheepse verbouwing. Het doel is om naast uitstekende medische zorg een optimale omgeving te bieden aan pasgeborenen en jonge patiënten en hun families. Dit wordt mogelijk gemaakt door de inrichting, indeling, aankleding en belichting binnen de nieuwe kamers zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de diverse doelgroepen.

Er worden jaarlijks zo'n 3500 kinderen tussen de 0 tot 18 jaar behandeld en onderzocht op de polikliniek en dagbehandeling. Veel kinderen komen frequent omdat zij een ernstige of chronische ziekte hebben. Gemiddeld komt een kind vier keer per jaar op de polikliniek en/of dagbehandeling. De polikliniek is de afdeling waar kinderen vaak een eerste contact hebben met het ziekenhuis. Als zo'n eerste contact voor het kind al prettig verloopt zijn vervolgspraken of een opname in de kliniek minder traumatisch. Doel is dat de polikliniek en dagbehandeling een kindvriendelijke uitstraling hebben, waardoor kinderen afgeleid zijn en hierdoor handelingen die als eng of pijnlijk worden ervaren anders beleefd worden.

Net als de verpleegafdelingen *Strand* en *Bos* in het WAKZ, willen we de nieuwe afdeling STAD een kindvriendelijke aankleding geven. Een wachtkamer met een deel om te spelen, behandelkamers met interactieve wanden ter afleiding en spreekkamers met aansprekende prints die de ziekenhuisindruk wegnemen. Het ziekenhuis financiert de verbouwing en alles wat nodig is voor het uitvoeren van de zorgverlening. Voor de kindvriendelijke aankleding zijn we afhankelijk van giften en sponsors. Door een kindvriendelijke omgeving vergeten kinderen dat ze in een ziekenhuis zijn en wordt datgene wat bij een polikliniekbezoek gebeurt minder eng en heftig.

De LUMC Vrienden Stichting kijkt terug op een zeer geslaagde Leiden Marathon van 2018. Een recordaantal van honderd lopers meldde zich aan om mee te lopen voor de goede doelen van het LUMC. De marathon leverde het medisch centrum daardoor maar liefst € 30.000 op, zowel bedoeld voor de LUMC Vrienden Stichting als voor de LUMC Bontius Stichting. Albert Heijn ondersteunde de lopers met een goodie bag.

TK Challenge

Uniek dit jaar was de samenwerking met de TK Challenge*, een charitatief initiatief dat gekoppeld is aan de Leiden Marathon. De LUMC Vrienden Stichting mocht de volledige opbrengst, maar liefst € 13.000, besteden aan de kindvriendelijke inrichting van de polikliniek STAD van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis.

*De TK Challenge Foundation stelt zich ten doel het ondersteunen van organisaties en initiatieven die opkomen voor vitaliteit. Te denken valt aan thema's als gezondheid, sportiviteit en sociale cohesie. Jaarlijks kiest de TK Challenge Foundation één of twee goede doelen uit. In de TK Challenge Foundation participeren een tiental organisaties die zich inzetten voor vitaliteitsdoelen in de regio Leiden, waaronder naamgever TeekensKarstens advocaten notarissen.

De LUMC Vrienden Stichting wil samen met de medewerkers en de patiënten van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis alle lopers bedanken die zich hebben ingezet. Hopelijk zijn jullie er volgend jaar weer bij!

*Een prachtig voorbeeld van actieve fondsenwerving:
Succesvolle actie van TK Challenge tijdens de Leiden Marathon*

Kinderentertainment

Nieuwe inrichting Studio KidzFlitz

Twintig jaar geleden, in februari 1996, ging Studio KidzFlitz onder de naam KinderTV van start in het LUMC. Het team van momenteel zo'n vijftientig vrijwilligers geeft kinderen in het Willem-Alexander Kinderziekenhuis (WAKZ) de kans om zelf tv-programma's te maken. Zo nodig vanuit het ziekenhuisbed! De patiëntjes kunnen meedoen door bijvoorbeeld te acteren, te interviewen of te helpen met de techniek.

Studio KidzFlitz weet kinderen van alle leeftijden te stimuleren en activeren. Uitgangspunt zijn de mogelijkheden van de kinderen, niet de beperkingen die ze door hun ziekte hebben. Ook de komende jaren wil Studio KidzFlitz zich in blijven zetten om de kinderen in het WAKZ te voorzien van de broodnodige afleiding. Want die is heel belangrijk: afleiding waarbij kinderen zelf een actieve rol hebben, geeft ze grip op hun eigen situatie. Dat geeft zelfvertrouwen en zorgt dat ze hun ziekte even vergeten en gewoon kind kunnen zijn. Studio KidzFlitz helpt zo de ingrijpende ervaring van een ziekenhuisopname voor een kind te verzachten.

Medio 2018 is de nieuwe studio ingericht. Dankzij de Superhero Family Run die € 2000 ophaalde voor Studio KidzFlitz, is onder meer een nieuwe camera, player en recorder aangeschaft. Ook is het geweldig dat er nu regelmatig externe entertainers kunnen langskomen. Voor kinderen die langdurig in het WAKZ verblijven, betekent dit een grotere diversiteit in het aanbod.

Studio KidzFlitz is een project dat buiten het reguliere zorgbudget van het WAKZ valt. Daarom is het volledig afhankelijk van de giften van donateurs.

De Superhero Family Run in april 2018

Kinderentertainment bij Studio KidzFlitz

4.3 Nalatenschap

Fonds op Naam: De Valk-Rodi

In september 2018 ontving de LUMC Vrienden Stichting bericht van het overlijden van mevrouw De Valk-Rodi. De stichting bleek de begunstigde van een deel van de nalatenschap van mevrouw De Valk, welke zij wilde vormgeven in een Fonds op Naam.

Ondertussen zijn alle administratieve handelingen uitgevoerd voor het opstellen van dit Fonds op Naam, waarvan de jaarlijkse revenuen bestemd zijn voor projecten gericht op de fysieke zorgomgeving en beleving van zieke kinderen. Op deze manier zal de LUMC Vrienden Stichting jaarlijks inkomsten ontvangen voor doelen die door het Willem-Alexander Kinderziekenhuis noodzakelijk worden gevonden. Het bestuur van de LUMC Vrienden Stichting zal erop toezien dat aan de wensen van mevrouw De Valk wordt voldaan.

De stichting en medewerkers van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis is mevrouw De Valk en mogelijke nabestaanden bijzonder erkentelijk voor deze uitermate genereuze gift.

4.4 Donateurs in het zonnetje

BMW Charity

“Heel cool! Dit maak je denk ik maar één keer in je leven mee!” Zo omschrijft een jonge deelnemer de geweldige Drive for Charity op 1 september 2018. BMW Nederland haalde voor deze dag de meest bijzondere modellen uit zijn wagenpark voor een fantastische roadtrip met patiëntjes van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis van het LUMC. Na afloop ontving het kinderziekenhuis twee loopauto's voor de afdeling.

Diverse speelgoed-donaties voor de School & Speelkamer

Sinds de oprichting eind 2016 kreeg de LUMC Vrienden Stichting heel veel donaties in natura voor de kinderen van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis. Zo ontvingen we van *de Stichting Juul* diverse playstations en meer dan 100 verschillende spellen voor de kinderen.

In april 2018 kreeg de LUMC Vrienden Stichting een prachtige donatie in de vorm van LEGO. In totaal bedroegen de donaties in natura tot eind 2018 bijna € 20.000.

De LUMC Vrienden Stichting en de medewerkers en patiënten van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis zijn heel erg blij met deze prachtige donaties in natura en bedanken alle gevers (particulieren, bedrijven en stichtingen) nadrukkelijk voor deze praktische giften.

Lege flessenbon-actie bij Albert Heijn

Een mooi voorbeeld van een 'Actie derden' is de statiegeldactie van diverse Albert Heijn-filiaal in de regio Zuid-Holland Noord. Op deze locaties konden klanten van de Albert Heijn hun statiegeldbonnen schenken aan het Willem-Alexander Kinderziekenhuis. In totaal leverde dit een prachtig bedrag op van ruim € 10.000. Een geweldig initiatief met een schitterend resultaat. Het geld is besteed aan Studio KidzFlitz.

Albert Heijn en de LUMC Vrienden Stichting hebben het afgelopen jaar sowieso een mooie relatie opgebouwd. De stichting mocht ook diverse donaties in natura ontvangen. Dank jullie wel voor deze mooie samenwerking.

Jaarrekening 2018

5. Balans LUMC Vrienden Stichting (na verwerking resultaat)

ACTIVA	Ref.	31-12-2018	31-12-2017
		€	€
Vlottende activa			
Vorderingen	1	395.000	30.652
Liquide middelen	2	1.011.070	244.576
<i>Totaal vlottende activa</i>		<u>1.406.070</u>	<u>275.228</u>
Totaal Activa		<u>1.406.070</u>	<u>275.228</u>
PASSIVA		31-12-2018	31-12-2017
		€	€
Reserves en fondsen	3		
Bestemmingsreserve		1.345.413	229.565
Continuïteitsreserve		52.493	37.548
<i>Totaal Reserves en fondsen</i>		<u>1.397.906</u>	<u>267.113</u>
Kortlopende schulden	4		
Nog te betalen kosten		8.164	8.115
<i>Totaal kortlopende schulden</i>		<u>8.164</u>	<u>8.115</u>
Totaal Passiva		<u>1.406.070</u>	<u>275.228</u>

6. Staat van baten en lasten

	Ref.	2018 €	Begroting 2018 €	2017 €
BATEN				
Geormerkte donaties:				
- Particulieren		1.123.872	149.025	10.709
- Bedrijven		17.806	11.463	119.944
- Andere organisaties zonder winststreven		52.606	68.781	219.118
Som van de geormerkte donaties	6	1.194.284	229.269	349.771
Ongeormerkte donaties:				
- Particulieren		1.874	0	2.893
- Bedrijven		1.500	0	0
- Andere organisaties zonder winststreven		25.747	25.000	51.581
Som van de ongeormerkte donaties	7	29.121	25.000	54.474
Som van de baten		1.223.405	254.269	404.245
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen	8	78.436	202.260	120.206
Wervingskosten	9	5.321	5.000	8.315
Kosten beheer en administratie	10	8.337	0	8.000
Som van de Lasten		92.094	207.260	136.521
Financiële baten en lasten	11	-518	-700	-611
Som van baten en lasten		1.130.793	46.309	267.113
Winsterverdeling				
		2018		2017
		€		€
Bestemmingsreserve		1.115.848		229.565
Continuïteitsreserve		14.945		37.548
Totaal resultaat		1.130.793		267.113

7. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende Organisaties'.

De opstelling van de jaarrekening 2018 heeft betrekking op boekjaar 2018 welke gelijk is aan het kalenderjaar.

Feitelijk vestigingsadres en inschrijvingsnummer handelsregister

De LUMC Vrienden Stichting is feitelijk gevestigd op Albinusdreef 2, 2333 ZA te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 66566517.

De jaarrekening is opgemaakt op 18 juli 2019.

Activiteiten van de stichting

De stichting heeft ten doel het ondersteunen van het Leids Universitair Medisch Centrum en haar patiënten op het gebied van welzijn en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn. De stichting heeft niet ten doel het behalen van winst.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Valutaomrekening

De jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van de stichting is.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Overige vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite — zij het eventueel met opoffering van rentebaten — ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bij kortlopende schulden is dit meestal gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

Onder baten zijn opgenomen donaties en overige baten. Geormerkte donaties komen ten goede van de betreffende doelstelling. Ongeormerkte donaties komen ten goede van de stichting. Resultaten op doelstellingen worden opgenomen in de bestemmingsreserve. Overige resultaten komen ten gunste / laste van de continuïteitsreserve.

Kosten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2018 geen personeelsleden in dienst.

8. Toelichting op de balans LUMC Vrienden Stichting

<i>1. Vorderingen</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Vordering	395.000	30.652
Totaal vorderingen	<u>395.000</u>	<u>30.652</u>

In 2019 is voor € 25.000 aan donaties ontvangen welke betrekking hebben op 2018. De ontvangen donaties zijn in 2018 als vordering opgenomen waardoor de donaties worden toegewezen aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Onder de vorderingen is € 370.000 opgenomen voor een nog te ontvangen erfdeel uit de nalatenschap van mevrouw De Valk-Rodi.

<i>2. Liquide middelen</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
ING-bank - zakelijke rekening	1.011.070	244.576
Totaal liquide middelen	<u>1.011.070</u>	<u>244.576</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de LUMC Vrienden Stichting.

<i>3. Reserves en fondsen</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Bestemmingsreserve	1.345.413	229.565
Continuïteitsreserve	52.493	37.548
Totaal reserves en fondsen	<u>1.397.906</u>	<u>267.113</u>

<i>Verloopoverzicht bestemmingsreserve</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Saldo 1 januari	229.565	0
mutatie bestemmingsreserve	1.115.848	229.565
Totaal betemmingsreserve	<u>1.345.413</u>	<u>229.565</u>

In boekjaar 2018 zijn voor verschillende projecten donaties met een geormerkte bestemming ontvangen. Voor de ontvangen donaties met een geormerkte bestemming is een bestemmingsreserve gevormd. De onttrekking van de bestemmingsreserve voor een geormerkt project vindt plaats in overleg met de projectleider van het betreffende project.

<i>Het verloop is als volgt weergegeven</i>	<i>Saldo</i> 31-12-2017	<i>Ontvangen</i> <i>donatie</i>	<i>Besteed</i> <i>project</i>	<i>Saldo</i> 31-12-2018
	€	€	€	€
WAKZ	91.204	37.517	0	128.721
WAKZ - nalatenschap mw. De Valk - Rodi	0	1.120.000	0	1.120.000
Neonatologie	42.512	180	0	42.692
Kinderentertainment	83.694	16.520	60.233	39.981
Kunstwerk voor nabestaanden	11.800	10.017	13.515	8.302
School speelkamer	355	9.200	4.688	4.867
Wachtruimte neurocare	0	850	0	850
Totaal bestemmingsreserve	229.565	1.194.284	78.436	1.345.413

<i>Verloopoverzicht continuïteitsreserve</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Saldo 1 januari	37.548	0
mutatie continuïteitsreserve	14.945	37.548
Totaal continuïteitsreserve	52.493	37.548

Vooruitlopend op een besluit door het bestuur is het resultaat boekjaar 2018 ten gunste van de reserve en fondsen gebracht. Het resultaat van de geormerkte donaties wordt ten gunste gebracht van de bestemmingsreserve. Het saldo van het resultaat van de ongeormerkte donaties, wervingskosten en kosten beheer van administratie wordt ten gunste gebracht van de continuïteitsreserve.

<i>4. Kortlopende schulden</i>	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kortlopende schulden	8.164	8.115
Totaal kortlopende schuld	8.164	8.115

Onder de kortlopende schulden is een post (€ 159) opgenomen voor betalingsverkeer over het 4^e kwartaal 2018.

De kosten voor de accountantscontrole 2018 zijn voor € 8.000 opgenomen onder de kortlopende schulden

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voor de jaarrekening 2018 voorgedaan.

9. Toelichting op de staat van baten en lasten

LUMC Vrienden Stichting

6. Geormerkte donaties	2018 €	2017 €
- Particulieren	1.123.872	10.709
- Bedrijven	17.806	119.944
- Andere organisaties zonder winststreven	52.606	219.118
Totaal geormerkte donaties	<u>1.194.284</u>	<u>349.771</u>

De donaties hebben betrekking op geormerkte donaties aan de LUMC Vrienden Stichting. Deze donaties worden in overleg met de projectleider van het betreffende geormerkte project beschikbaar gesteld.

7. Ongeormerkte donaties	2018 €	2017 €
- Particulieren	1.874	2.893
- Bedrijven	1.500	0
- Andere organisaties zonder winststreven	25.747	51.581
Totaal ongeormerkte donaties	<u>29.121</u>	<u>54.474</u>

De donaties hebben betrekking op ongeormerkte donaties aan de LUMC Vrienden Stichting. Deze donaties worden gebruikt voor de uitvoering van algemene werkzaamheden.

8. Besteed aan doelstellingen	2018 €	2017 €
Besteed aan doelstellingen	78.436	120.206
Totaal besteed aan doelstellingen	<u>78.436</u>	<u>120.206</u>

De LUMC Vrienden Stichting heeft in 2018 voor € 78.436 bijgedragen aan LUMC projecten. De donaties met een geormerkte bestemming worden in overleg met de projectleider aan het betreffende LUMC project doorbetaald.

<i>Besteed aan doelstellingen</i>	<i>t/m 31-12-2018</i>
	€
Kindertelevisie	60.233
Nabestaanden kunstwerk	13.515
School speelkamer	4.688
Totaal besteed aan doelstellingen	78.436

9. Wervingskosten	2018	2017
	€	€
Wervingskosten	5.321	8.315
Totaal wervingskosten	5.321	8.315

De wervingskosten hebben betrekking op marketing en communicatiekosten van de LUMC Vrienden Stichting zoals: website, brochures en donateur / relatie-events.

10. Kosten beheer en administratie	2018	2017
	€	€
Beheerkosten	8.337	8.000
Totaal kosten beheer en administratie	8.337	8.000

Onder de Kosten van beheer en administratie is een bedrag van € 8.000 opgenomen voor de accountantscontrole 2018.

11. Financiële baten en lasten	2018	2017
	€	€
Rente banktegoeden	0	0
Bankkosten	-518	-611
Totaal financiële baten en lasten	-518	-611

Overige gegevens

10. Statutaire winstbestemming

Vooruitlopend op een besluit hiertoe door het stichtingsbestuur is het resultaat boekjaar 2018 conform onderstaande opzet verwerkt in de jaarrekening.

Winsterverdeling	2018
	€
Bestemmingsreserve	1.115.848
Continuïteitsreserve	14.945
Totaal resultaat	<u>1.130.793</u>

11. *Controleverklaring van de onafhankelijke accountant*

Aan: het bestuur van LUMC Vrienden Stichting

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van LUMC Vrienden Stichting te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van LUMC Vrienden Stichting op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de staat van baten en lasten over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van LUMC Vrienden Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de RJ 650.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 18 juli 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. D.J. Zwaan RA

